

CLIL in basisonderwijs

Studiedag Elke school talenrijk

02/02/2022

Inhoud

- Wie zijn we?
- Wat is CLIL?
- Project 'CLIL in basisonderwijs'
- Wat denken jullie?
- Reacties? Vragen?

Project 'CLIL in het basisonderwijs'

Wie zijn we?

4 lerarenopleidingen: VIVES Torhout, UCLL Heverlee, EhBrussel, Francisco Ferrer

Wie zijn we?

Bram Deraedemaeker
Pedagogisch coördinator
Tweetalige Lerarenopleiding,
docent Wiskunde
Educatieve Bachelor Lager
Onderwijs EhB

Ann-Sophie Schouteden
Docent Frans, studentencoach,
onderzoeker
Educatieve bachelor Lager
Onderwijs UCLL

Hannelore Simpelaere
Docent Engels en CLIL-
didactiek, onderzoeker
Educatieve bachelor Secundair
Onderwijs VIVES

Jo Van Dessel
Docent WO, studentencoach,
onderzoeker
Educatieve bachelor Lager
Onderwijs UCLL

Wat is CLIL ?

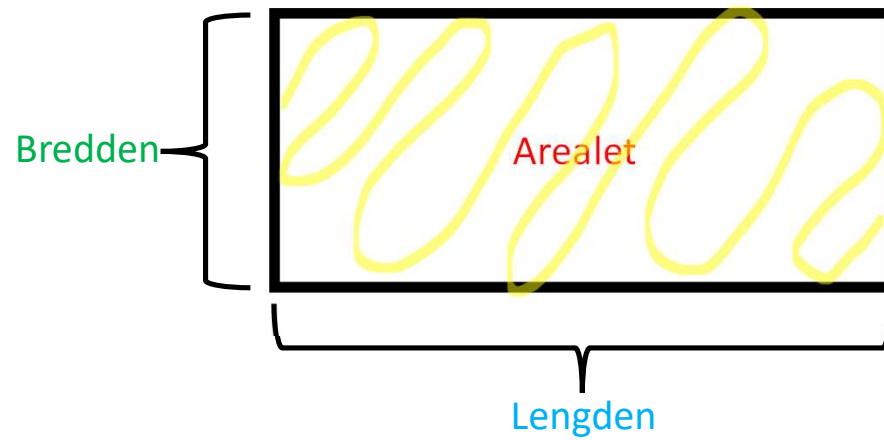
AREALENE TIL REKTANGLER OG TREKANTER

Matematikk på norsk

Bram Deraedemaeker 24-11-2021

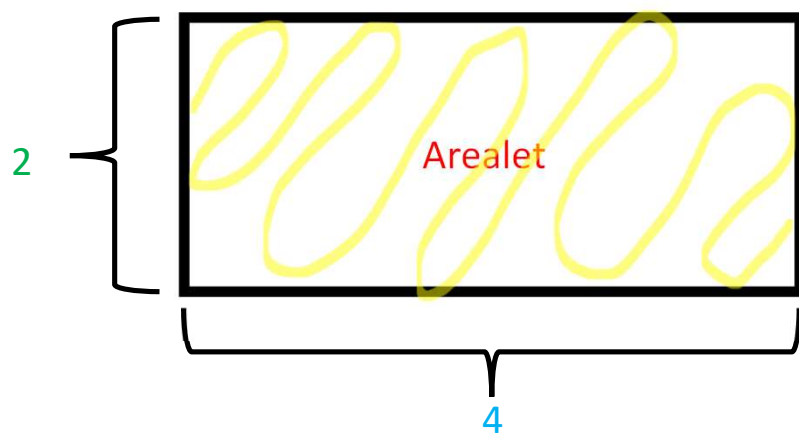
Skrivet i tall	Skrivet i ord	Skrivet i tall	Skrivet i ord
1	en	11	elleve
2	to	12	tolv
3	tre	13	tretten
4	fire	14	fjorten
5	fem	15	femten
6	seks	16	seksten
7	sju	17	syttten
8	åtte	18	åttten
9	ni	19	nittten
10	ti	20	tjuu

et rektangel

Arealet = lengden * bredden
↓ ↓
"er lik med" "multiplisert med"

et rektangel

Lengden er lik med ...

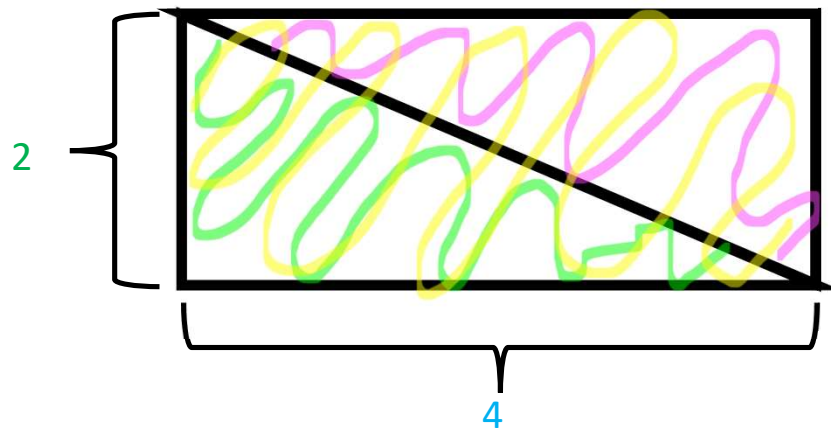
Bredden er lik med ...

Arealet er lik med ... multiplisert med ...

Hva er arealet til rektangelet? ...

$$\text{Arealet} = \text{lengden} * \text{bredden}$$

To trekkanter

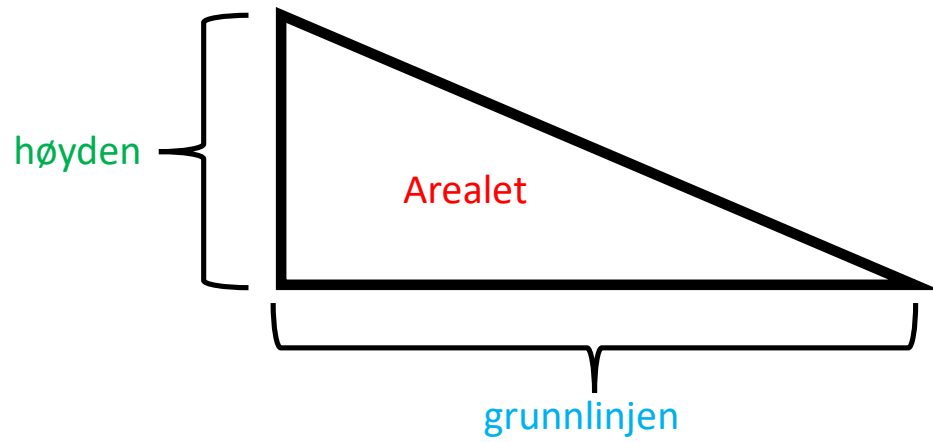

Hva er arealet til de to trekantene?

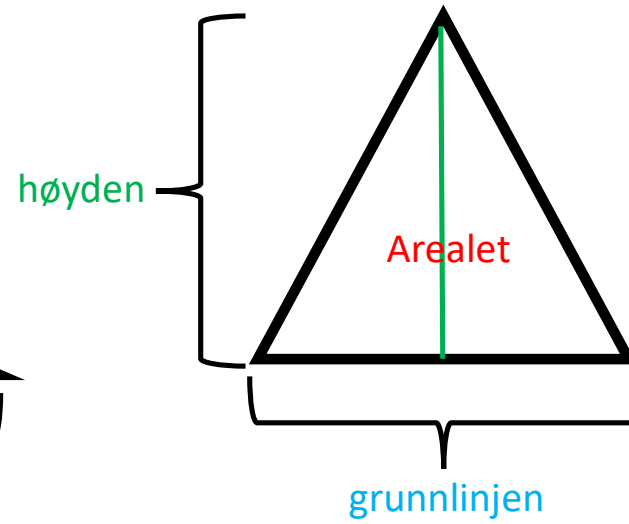
Hva er arealet til en trekant?

$$\text{Arealet til trekanten} = \frac{\text{arealet til rektangelet}}{2}$$

en trekant

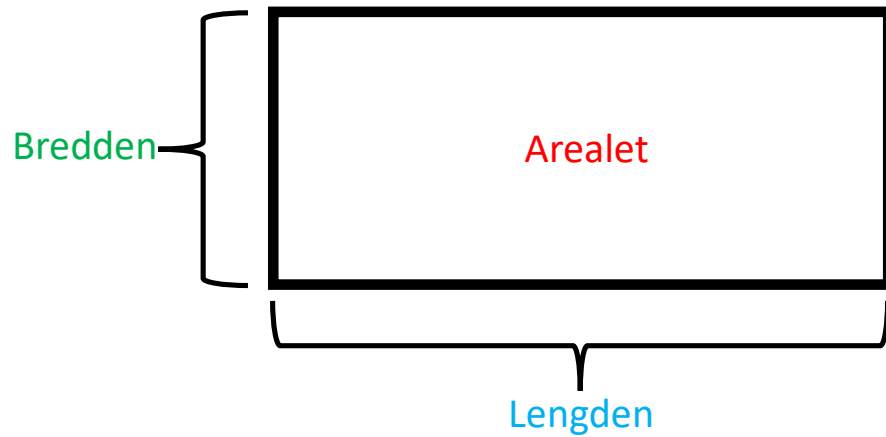

en trekant

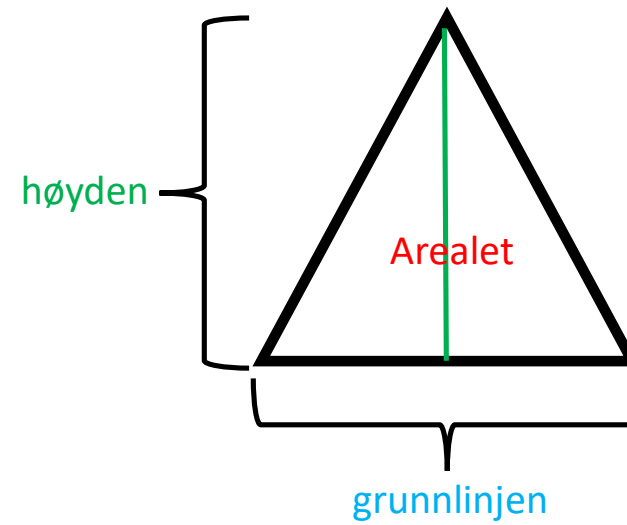
$$\text{Arealet} = \frac{\text{grunnlinjen} * \text{høyden}}{2}$$

et rektangel

$$\text{Arealet} = \text{lengden} * \text{bredden}$$

en trekant

$$\text{Arealet} = \frac{\text{grunnlinjen} * \text{høyden}}{2}$$

Nå er det deres tur!

Vi skal jobbe i 6 Break-out Rooms i 5 minutter.

Der er ikke noe problem hvis dere er ikke ferdig med øvelsene.

Ikke nok tid?

--> ikke noe problem!

Ann-Sophie Schouteden • minder dan een minuut

Wat maakt dat je de CLIL-les begrijpt?

Noteer hier welke aspecten ervoor zorgen dat je de CLIL-les begrijpt.

Hoe proberen we zowel de talige als de inhoudelijke doelen binnen een CLIL-les te realiseren?

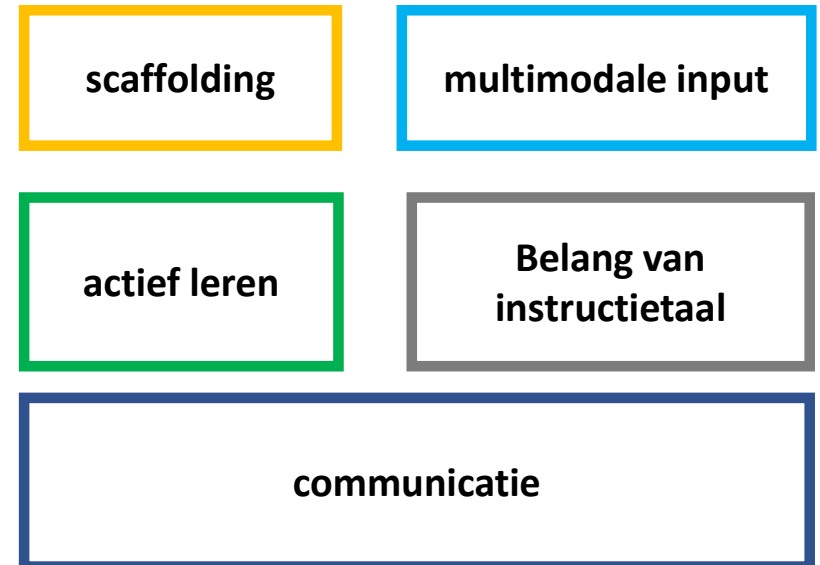
➤ **Inleiding:**

- ❖ **voorkennis** activeren, op vlak van inhoud en taal
- ❖ studenten **warm maken** voor je les

➤ **Midden:**

- ❖ **input**: het leren van nieuwe inhoud
- ❖ **verwerking**
- ❖ **output** (mondeling of schriftelijk)

➤ **Slot: Evaluatie** en reflectie

Het proefproject
'CLIL in het
basisonderwijs'

Doel project 'CLIL in het basisonderwijs'

- 2020-2022: samenwerking tussen Erasmus Hogeschool, Haute Ecole Francisco Ferrer, VIVES en UCLL.
- Doel: basisscholen ondersteunen in het experimenteren met CLIL:
 - de oprichting van 3 professionele leergemeenschappen
 - de publicatie van een handboek/website met 'handleiding voor leraren'
 - de organisatie van een studiedag over CLIL in het basisonderwijs (2022)
 - het opstellen van beleidsaanbevelingen voor de overheid

Onderzoeksopzet

- **Literatuuronderzoek** CLIL in basisonderwijs
- **Start- en eindbevraging** van diverse stakeholders (leraar, leerling, directie, ouders): hoe percipiëren zij CLIL in basisonderwijs?
- Oprichting van **3 professionele leergemeenschappen** (4 sessies):
 - concrete vertaling van didactische CLIL-principes naar eigen klaspraktijk
 - delen van praktijkvoorbeelden, tips en concreet materiaal voor in de klas
 - uitwisselen van ervaringen en bezorgdheden
 - coaching op maat: video-coaching, schoolbezoek
 - kans om met een laatstejaarsstudent Bachelor lager onderwijs onderzoekend aan de slag te gaan in de klas (stage – bachelorproef)

Wat leert CLIL in het secundair ons?

Zes onderzoeksvragen en hun antwoorden...

(Martens en Van De Craen, 2017)

1. De *verwerving van de doeltaal* verloopt beter...
2. Het *effect op de moedertaal* is niet negatief...
3. *Kennis van de leerstof* is robuuster en solider...
4. *Positieve attitudes en grote motivatie* bij studenten...
5. *Positieve invloed op de cognitieve ontwikkeling*...
6. *Positieve invloed op de breinontwikkeling*...

CLIL in het basisonderwijs situeren

Talensensibilisering

Vooraf attitudedoelen: leren dat er andere talen en culturen bestaan en daar respect voor opbrengen, verschillen tussen talen en culturen ontdekken en waarderen

Taalinitiatie

Zowel attitude- als taaldoelen: de eerste stapjes in een nieuwe taal zetten en daar plezier aan beleven, vooral mondelinge vaardigheden (luisteren en spreken)

Formeel vreemdetalonderwijs

Taaldoelen: kennis, vaardigheden en strategieën (in eindtermen en leerplannen)

CLIL: Content and Language Integrated Learning

- Focus op het bereiken van leerplandoelen; taal is het middel
- Daardoor ook talige doelen
- Twee vliegen in één klap: **duale focus**
- Officieel nog niet expliciet voorzien in de Vlaamse wetgeving voor BaO. Wel mogelijk onder de noemer taalinitiatie.

Immersie

- Focus op het bereiken van zaakvakdoelen
- 50% van het curriculum (of meer) wordt aangeboden in de vreemde taal.
- Termen worden soms door elkaar gebruikt, bv. 'immersion CLIL-EMILE'. Het onderscheid tussen beide is niet altijd duidelijk. ¹Piesche et al. (2016), ²Pavón Vázquez (2014), ³Ting (2011), ⁴Chohey (2015), ⁵Kostoulas, 2018

Wat denken jullie?

Ik vraag me af of de leerlingen de inhoudelijke doelen bereiken als de les in een vreemde taal wordt gegeven.

■ helemaal niet akkoord ■ niet akkoord ■ neutraal ■ akkoord ■ helemaal akkoord

Ik vraag me af of de leerlingen zo wel de gevraagde inhoudelijke doelen bereiken.

■ helemaal niet akkoord ■ niet akkoord ■ neutraal ■ akkoord ■ helemaal akkoord

Ik vraag me af of de leerlingen zo wel de gevraagde inhoudelijke doelen bereiken.

Wat denken jullie?

Ik ben bezorgd om CLIL te introduceren bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

■ helemaal niet akkoord ■ niet akkoord ■ neutraal ■ akkoord ■ helemaal akkoord

Ik ben bezorgd om CLIL te introduceren bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

■ helemaal niet akkoord ■ niet akkoord ■ neutraal ■ akkoord ■ helemaal akkoord

Ik ben bezorgd om CLIL te introduceren bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Welke randvoorwaarden zijn er?

Zelfzeker zijn in de
doeltaal

Praktijkvoorbeelden
(bronnen,
didactische
materialen)

Professionalisering
van leerkrachten

Tijd om materiaal te
ontwikkelen

...

Nog reacties?
Vragen?